

דבר הניצולים – עליזה שומרון**עצרת הפתיחה הממלכתית ליום הזיכרון לשואה ולגבורה, כ"ז בניסן תשע"ג, 7 באפריל 2013**

אני מדברת הערב בשמם של כל אלה, אשר לא יכלו להגיע לזמן ולמקום הזה. אלה, שעברו את כל הייסורים וזעקתם נקטעה בְּאֵיבָה.

אלה, שכתבו בדמם בתוך הקרונות: **"בקשו נקמה על חיינו שאבדו."**

אלה שנרצחו, אך שתיקת היערות בטרבלינקה, פונאר ובאבי-יאר אפפה אותם ותזעק לדורות.

הייתי בין האחרונים שנשארו בגטו ורשה. חברה בתנועת נוער ציונית. חששות כבדים ושמעות על החיסול האחרון התהלכו בגטו. ובכל זאת התכוננו לפסח. רות היימן, הקשרית של מרדכי אנילביץ, אמרה לי:

"עליך לצאת מהגטו לצד הפולני ולנסות להינצל. את צעירה מדי כדי להלחם.. לכי, ספרי כיצד אנחנו לחמנו ומתנו כאן, בגטו"

שלוש פעמים נתפסתי בצד הארי וחמקתי בזכות חוצפה, שוחד וביטחון עצמי.

הייתי קשרית בין שני חלקי הגטו המופרד. בלילות החורף, אחרי הגירוש ההמוני, טיפסתי אל עליות הגג וכך הייתי עוברת מבית אחד לשני עם חבילות כרוזים מטעם הארגון היהודי הלוחם. בכרוזים קרא הארגון להתנגדות אקטיבית: "לא ניתן יותר שדמינו יישפך לשווא, לא נלך לפי צו הגרמנים, נברח ונלחם"... היה עלי להדביק את הכרוזים על קירות הבתים בזהירות גדולה פן מישהו יראה אותי וילשין עלי.

הנאמנות והסולידריות לתנועה שלי גברו על כל פחד ואיסורים של הורי. הייתי סה"כ בת 14 וחצי.

כאשר הגעתי למקום התכנסות הצעירים ברחוב גנשה, הייתי מאושרת.

בלילות, רעבים ותשושים, שרנו שירי ארץ ישראל, במיוחד את השיר "חיילים אלמונים" - "משורה ישחרר רק המוות".

נערים ונערות מכל תנועות הנוער החלוציות, מכל גווי הקשת של הציבור היהודי, משמאל קיצוני עד לימין - שהייתה בהם אמונה בחיים חדשים בארץ, אידיאלים של כבוד ואהבה לעם היהודי - נפלו כאנשים חופשיים כי הם בחרו ללחום כנגד כל הסיכויים. אולי רצו גם להציל את כבודם הרמוס של בני עמם.

האם היינו תמימים? לא ולא. האמנו, שעלינו לקחת את האחריות על כל הציבור היהודי.

בהתקרב האביב של שנת 1943 הקשיבו יותר לקולנו.

כולם ידעו שמתקרב הקץ, ורוח קרב שררה בגטו.

דבריו של מרדכי אנילביץ, המפקד הנערץ, באסיפה האחרונה, ליוו אתי בכל דרכי:

”אל תשכחו כי הקשה במלחמות היא המלחמה בנו, עצמנו. לא להתרגל ולא להסתגל לתנאים משפילים אשר כופים עלינו האויבים. המסתגל חדל להבחין בין טוב ורע - הוא נעשה עבד בגוף ובנפש לתנאי החיים המשפילים. בכל אשר יקרה לכם תמיד זכרו: אל תתרגלו, מרדו במציאות הזאת.”

המרד בגטאות, ביערות, במחנות היה ביטוי של גבורה עילאית שהשפיע על תחושת הגאווה של הדור אשר לחם במלחמת השחרור. אנו, שניצלנו בנס, לא באנו ארצה מתוך תחושת קורבנות, אלא להפך. אנו הבאנו אתנו את ההכרה, שאין לנו מקום אחר. אולי גם לזה קוראים גבורה. וגם את התקווה לחיים, אשר לא עזבה אותנו גם בצעדה אל המוות באושוויץ ובמיידנק.

מהשכול שלנו נצנץ ופרח כוח חיים אדיר. לא התלוננו, נסגרנו בתוכנו וניסינו לשכוח את העבר. לא בקשנו חמלה, וזו גם לא ניתנה לנו. התחלנו לדבר, כעבור שנים, כאשר הסביבה התחילה באמת להתעניין בנו ולחוש אמפטיה לסבלנו ולא לפחד ממנו...

השתתפנו במאבק על הקמת המדינה ובמלחמות ישראל, וגם נכדינו ממשיכים את דרכנו. בנינו קיבוצים ומושבים על טהרת ניצולי שואה. העשרנו את התרבות, המדע, התפרנסנו מעמל כפינו - ואנו גאים במדינה שלנו. הוטלה עלי שליחות לספר על הלוחמים. אינני יכולה לנוח, עד אשר יצטרפו עוד צעירים אל המעגל וייקחו את משא הזיכרון ממני ויובילו אותו הלאה אל הדורות הבאים.

זכרו את עמנו שנרצח, זכרו את הלוחמים, ושימרו על כבוד האדם באשר הוא אדם.